

ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਦਿਆਲਯ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ

ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਅਤੇ ਪਾਠ ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਕ ਵੰਡ (2023-24)

ਜਮਾਤ: - ਬਾਰ੍ਹਵੀਂ ਵਿਸ਼ਾ: ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਡ : 532

ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼:

- 1) ਸੰਪੂਰਨ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਕ ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ 80 ਅੰਕ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਆਂਤਰਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ 20 ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ।
- 2) ਆਂਤਰਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ:
 - a. 4 ਅੰਕ ਲਈ ਦੋ SAT ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।
 - b. 2 ਅੰਕ ਲਈ ਇਕ ਅਰਧ- ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹੋਵੇਗੀ।
 - c. 2 ਅੰਕ ਲਈ ਇਕ ਪ੍ਰੀ - ਬੋਰਡ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹੋਵੇਗੀ।
 - d. 2 ਅੰਕ ਲਈ ਵਿਸ਼ਾ ਅਧਿਆਪਕ CRA (ਜਮਾਤ ਵਿਚਲੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆ) ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੇਗਾ।
 - e. 5 ਅੰਕ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਕੰਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏਗਾ।
 - f. 5 ਅੰਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ;

75% to 80% - 01 ਅੰਕ
>80% to 85% - 02 ਅੰਕ
> 85% to 90% - 03 ਅੰਕ
> 90% to 95% - 04 ਅੰਕ
> 95% -05 ਅੰਕ
- 3) ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਹਿਦਾਇਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਰਿਆਣਾ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਪੜ੍ਹਾਉਣ।

Question Paper Design

ਵਿਸ਼ਾ : ਪੰਜਾਬੀ

ਸੈਸਨ : 2023-24

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 80

1. Weightage to form of Questions :

Form of Question	E	SA	VSA	Objective	Total
No. of Question	7	3	6	24	40
Marks Alloted	35	9	12	24	80

2. Weightage to Content:

	Reading Comprehension	Marks
1	ਕਾਵਿ-ਕੀਰਤੀ (ਪਾਠ 1 ਤੋਂ 6 ਤੱਕ)	10
2	ਕਾਵਿ-ਕੀਰਤੀ (ਪਾਠ 7 ਤੋਂ 12 ਤੱਕ)	10
3	ਸ਼ੋਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ (ਨਾਟਕ)	15
4	ਆਧੁਨਿਕ ਗੱਦ ਰਤਨਾਕਰ	15
5	ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (ਮੱਧਕਾਲੀ ਕਵੀ)	10
6	ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (ਆਧੁਨਿਕ ਸਾਹਿਤ)	10
7	ਕਹਾਣੀ-ਲੇਖਨ	05
8	ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰੂਾ	05
	ਕੁੱਲ	80

Abbreviations: E (Express) Essay Type)

SA (Short Answer)

VSA (Very Short Answer)

O (Objective Type)

ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਸਿਖਲਾਈ ਯੋਜਨਾ (2023-24)

ਜਮਾਤ : ਬਾਰ੍ਹਵੀਂ

ਵਿਸ਼ਾ : ਪੰਜਾਬੀ

ਕੋਡ : 532

ਮਹੀਨਾ	ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਨਾਮ	ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ	ਸਿਖਲਾਈ ਦੇ ਪੀਰਿ.	ਦੁਹਰਾਈ ਦੇ ਪੀਰਿ.	ਕੁੱਲ ਪੀਰਿ.
ਅਪ੍ਰੈਲ	ਕਾਵਿ-ਕੀਰਤੀ	ਟੁਕੜੀ ਜੱਗ ਤੋਂ ਨਿਆਰੀ, ਕੰਬਦੀ ਕਲਾਈ, ਬਿਨਫ਼ਸ਼ਾ ਦਾ ਫੁੱਲ, ਚਸਮਾ-ਇੱਛਾਬਲ ਤੇ ਡੁੰਘੀਆਂ ਸ਼ਾਮਾਂ (ਕਵਿਤਾਵਾਂ)	13	08	21
	ਸ਼ੋਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ	ਸ਼ੋਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ (ਨਾਟਕ) ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਅੰਕ ਦਾ ਸਾਰ			
ਮਈ	ਕਾਵਿ-ਕੀਰਤੀ	ਪਸ਼ੂ ਚਰਦੇ, ਖੂਹ ਉੱਤੇ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ, ਤਾਜ ਮਹੱਲ ਜਾਇਦਾਦ, ਰਾਧਾ ਸੰਦੇਸ਼ (ਕਵਿਤਾਵਾਂ)	14	10	24
	ਆਧੁਨਿਕ ਗੱਦ ਰਤਨਾਕਰ	ਠਾਣੇਦਾਰੀ, ਮਲਿਕ ਭਾਗੋਂ ਤੇ ਭਾਈ ਲਾਲੋਂ			
ਜੂਨ	ਗਰਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਪ੍ਰੈਲ ਅਤੇ ਮਈ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਪਾਠਾਂ ਦਾ ਲਿਖਤੀ ਅਭਿਆਸ ਅਤੇ ਮੌਖਿਕ ਦੁਹਰਾਈ				
ਜੁਲਾਈ	ਕਾਵਿ-ਕੀਰਤੀ	ਹਵਾ ਦਾ ਜੀਵਨ, ਦਾਗ਼, ਮੇਰਾ ਪਤਾ, ਅੰਨਦਾਤਾ (ਕਵਿਤਾਵਾਂ)	15	08	23

	ਆਧੁਨਿਕ ਗੱਦ ਰਤਨਾਕਰ	ਕੌਮ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨੀ			
	ਸ਼ੌਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ	ਸ਼ੌਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ (ਨਾਟਕ) ਦੇ ਦੂਜੇ ਅੰਕ ਦਾ ਸਾਰ			
	ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ	ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ, ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ			
ਅਗਸਤ	ਕਾਵਿ-ਕੀਰਤੀ	ਉਸ਼ਾ, ਧੀ, ਮੈਂ ਜਾਂ ਤੁਰਾਂ, ਪਦਮਾ (ਕਵਿਤਾਵਾਂ)	15	08	23
	ਆਧੁਨਿਕ ਗੱਦ ਰਤਨਾਕਰ	ਬਾਬੇ ਵਰਿਆਮੇ ਦੀ ਦਿੱਬ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ			
	ਸ਼ੌਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ	ਸ਼ੌਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ (ਨਾਟਕ) ਦੇ ਤੀਜੇ ਅੰਕ ਦਾ ਸਾਰ			
	ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ	ਸ਼ੇਖ ਫ਼ਰੀਦ, ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ, ਬੁੱਲੇ ਸ਼ਾਹ, ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ			
ਸੰਤਬਰ	ਕਾਵਿ-ਕੀਰਤੀ		12	11	23
	ਆਧੁਨਿਕ ਗੱਦ ਰਤਨਾਕਰ	ਪਿਆਰ			
	ਸ਼ੌਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ	ਸ਼ੌਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ (ਨਾਟਕ) ਦਾ ਉਦੇਸ਼			

	ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਅੱਧ-ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ	ਦਮੋਦਰ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ, ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ			
ਅਕਤੂਬਰ	ਕਾਵਿ-ਕੀਰਤੀ	ਲੂਣਾ, ਕੰਡਿਆਲੀ ਥੋਰੂ, ਬਿਰਹੋਂ ਦੀ ਰੜਕ (ਕਵਿਤਾਵਾਂ)	14	08	22
	ਆਧੁਨਿਕ ਗੱਦ ਰਤਨਾਕਰ	ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਗੀਤ, ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਗੁਰਿਆਈ			
	ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ	ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ, ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ			
ਨਵੰਬਰ	ਕਾਵਿ-ਕੀਰਤੀ	ਜੰਗਲ ਦੇ ਵਿੱਚ ਰਾਤ ਪਈ ਹੈ, ਜਲਕਣ, ਆਪਣਾ ਆਪਣਾ ਸੂਰਜ, ਖਤਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ, ਹੁਣ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਪਰਤਣਾ (ਕਵਿਤਾਵਾਂ)	13	09	22
	ਆਧੁਨਿਕ ਗੱਦ ਰਤਨਾਕਰ	ਸੱਭਿਅਤਾ ਦੇ ਦੋ ਪੱਧਰ, ਸੁਇਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਦੀ ਯਾਤਰਾ			

	ਸ਼ੋਭ-ਸ਼ਕਤੀ	ਰੰਗਮੰਚ ਅਤੇ ਪਾਤਰ-ਚਿਤਰਣ			
	ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ	ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ, ਅਜੀਤ ਕੌਰ			
ਦਸੰਬਰ	ਕਾਵਿ-ਕੀਰਤੀ	ਚਿੜ੍ਹੀਆਂ ਦਾ ਚੰਬਾ (ਕਵਿਤਾ)	13	10	23
	ਆਧੁਨਿਕ ਗੱਦ ਰਤਨਾਕਰ	ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਸਾਹਮਣੇ			
	ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ	ਆਈ.ਸੀ. ਨੰਦਾ, ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ			
	ਵਿਆਕਰਣ	ਅਣਡਿੱਠੇ ਪੈਰੂ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇਣਾ			
ਜਨਵਰੀ	ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ	ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ, ਸੁਜਾਨ ਸਿੰਘ	13	11	24
	ਸ਼ੋਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ	ਸ਼ੋਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ (ਨਾਟਕ) ਦੇ ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ			
	ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ	ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ			
ਫਰਵਰੀ	ਸਾਰੇ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਪਾਠਾਂ ਦੀ ਦੁਹਰਾਈ ਤੇ ਲਿਖਤੀ ਅਭਿਆਸ				
ਮਾਰਚ	ਸਾਲਾਨਾ ਪੇਪਰ				

ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਸਰੰਚਨਾ (2023-24)

ਜਮਾਤ : ਬਾਰ੍ਹਵੀਂ

ਵਿਸ਼ਾ : ਪੰਜਾਬੀ

ਕੋਡ : 532

I. ਕਾਵਿ-ਕੀਰਤੀ :

1. ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ
2. ਧਨੀ ਰਾਮ ਚਾਤ੍ਰਕ
3. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ
4. ਪ੍ਰੋ. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ
5. ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ
6. ਬਾਵਾ ਬਲਵੰਤ
7. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ
8. ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ
9. ਮੀਸ਼ਾ
10. ਜਗਤਾਰ
11. ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ
12. ਪਾਸ਼

II. ਆਧੁਨਿਕ ਗੱਦ ਰਤਨਾਕਰ :

1. ਮਲਿਕ ਭਾਗੋ ਤੇ ਭਾਈ ਲਾਲੋ
2. ਕੌਮ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨੀ
3. ਠਾਣੇਦਾਰੀ
4. ਬਾਬੇ ਵਰਿਆਮੇ ਦੀ ਦਿੱਬ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ
5. ਪਿਆਰ
6. ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਗੀਤ

7. ਘਰ ਵਿਚ ਹੀ ਗੁਰਿਆਈ
8. ਸਭਿਅਤਾ ਦੇ ਦੋ ਪੱਧਰ
9. ਸੁਇਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਦੀ ਯਾਤਰਾ
10. ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਸਾਹਮਣੇ

III. ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ :

1. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ
2. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ
3. ਸ਼ੇਖ ਫ਼ਰੀਦ
4. ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ
5. ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ
6. ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ
7. ਦਮੋਦਰ
8. ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ
9. ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ
10. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ
11. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ
12. ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ
13. ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ
14. ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ
15. ਅਜੀਤ ਕੌਰ
16. ਆਈ. ਸੀ. ਨੰਦਾ
17. ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ

18. ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ
19. ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ
20. ਸੁਜਾਨ ਸਿੰਘ

IV. ਸ਼ੋਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ (ਨਾਟਕ) :

1. ਸ਼ੋਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ

V. ਕਹਾਣੀ ਲੇਖਣ :

VI. ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰ੍ਹਾ

ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਕਾਵਿ-ਕੀਰਤੀ
2. ਆਧੁਨਿਕ ਗੱਦ ਰਤਨਾਕਰ
3. ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ
4. ਸ਼ੋਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ

ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਦਿਆਲਯ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ

ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਅਤੇ ਪਾਠ ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਵੰਡ (2023-24)

ਜਮਾਤ : ਬਾਰ੍ਹਵੀਂ

ਵਿਸ਼ਾ : ਪੰਜਾਬੀ

ਕੋਡ : 532

ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ :

I. ਪੜ੍ਹਨ-ਕੌਸ਼ਲ (Reading Skill)

1. ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰਾਂ (ਸੰਖੇਪ ਕਰਕੇ ਸਿਰਲੇਖ ਲਿਖਣਾ) (ਅੰਕ 2+3) 5

II. ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਲਿਖਣ ਕੌਸ਼ਲ (Writing Skill) 5

ਕਹਾਣੀ ਲੇਖਨ (ਵਿਚਾਰ-ਪ੍ਰਧਾਨ)

III. ਵਿਆਕਰਣ/ਸਾਹਿਤ ਕਲਾ 20

1. ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (ਮੱਧਕਾਲੀ ਕਵੀ) (ਇਕ ਲੇਖ ਦਾ ਸਾਰ) (ਪੰਜ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲਾ)
2. ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (ਆਧੁਨਿਕ ਸਾਹਿਤ) (ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ) (ਇੱਕ ਅੰਕ ਵਾਲੇ)

IV. ਪਾਠ ਪੁਸਤਕਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ (Text Books) 50

1. ਅਤਿ ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਬਹੁ ਵਿਕਲਪੀ) (ਇਕ ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ) (ਇਕ ਅੰਕ ਵਾਲੇ)
2. ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ) (ਦੋ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ)
3. ਛੋਟੇ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (20-25 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ) (ਤਿੰਨ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ)
4. ਵੱਡੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (40-50 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ) (ਪੰਜ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ)
(ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ) (ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਸਾਰ) (ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਸਾਰ) (ਸ਼ੋਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਟਕ ਵਿੱਚੋਂ)